

1. Hayır! Cumhuriyet dönemi şairinin ömrü, ortalama ömürden kısadır. En azından, genelleme yaptığımızda bunun doğru olduğunu görüyoruz. Kaba mantık; değişen topluma ayak uyduramayıp, daha erken gittikleri gerçeğini söylüyor. Gerçi, Yahya Kemal, Halit Fahri, Faruk Nafiz gibi birkaç şairimiz bu değişime direnecek güce sahipmiş ki uzun yaşadılar, ihtiyar öldüler. Buna karşın; Orhan Veli, Cahit Sıtkı, Ziya Osman gibi birçok sanatçı genç sayılabilecek yaşlarda bu dünyadan ayrılmışlardır.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Cumhuriyet devri şairlerinin kısa ömür sürdüklerini söylerken şaka mı yapıyorsunuz?
- B) İyi sanatçıların genç yaşta öldükleri görüşüne katılıyor musunuz?
- C) Şairlerimizin Cumhuriyet devrinde daha fazla çile çektiği doğru mu?
- D) Uzun yaşayanların mutlu olarak hayatlarını sürdürdüğünü söylemeniz bir şaka mı?
- E) Mutlu yaşayıp genç ölmenin, güzel şey olduğunu mu söylüyorsunuz?

2. Hani, mesleğin ya da zenaatin iyisi kötüsü olmaz, derler. Ben de işin ciddisi ya da gayri ciddisi olabileceğine inanmıyorum. Bence ciddiyet işi benimseyiştir. Yani bir iş, o işi gören tarafından ciddiye alınıyorsa ciddidir, alınmıyorsa değildir.

Bu parçaya göre bir işin ciddi olması aşağıdakilerin hangisiyle ilgilidir?

- A) İnsan yaşamını yakından ilgilendirmesiyle
- B) Ciddi kişiler tarafından yapılmasıyla
- C) Toplumun çoğunluğunu ilgilendirmesiyle
- D) Yapan tarafından benimsenmesiyle
- E) Zenaat yanının ağır basmasıyla

3. Dil üzerindeki titizliğimiz yalnız edebi eserlerle sınırlı kalıyor. Edebi olmayan yazılarda dilin düzgün olmasına gerek var mı yok mu çok defa düşünmüyoruz bile. Örneğin bir bilim adamı ne demek istediğini bize iyi kötü anlatıyor mu yetiyor; cümlesinin düzgün, anlatışının rahat olmasına bakmıyoruz. Onun da bir edebiyatçı kadar dil üzerinde düşünmesi, hiç olmazsa yanlışlarla dolu bozuk bir dil kullanmaması gerektiğini aklımıza getirmiyoruz.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinin yanlışlığından söz edilmektedir?

- A) Herkesten edebi bir eser ortaya koymasını beklemenin
- B) Bilim adamlarının düşüncelerini anlatmakta güçlük çektiklerini düşünmenin
- C) Dili güzel ve doğru kullanmanın sadece edebi eserlerde gerekli olduğunu düşünmenin
- D) Bilimsel eserleri edebi eserler gibi değerlendirmenin
- E) Dille ilgili, herkesin kendine göre açıklamalar da bulunmasının

4. Okuduğunu ve dinlediğini iyi anlayamayan, ifade edemeyen bir öğrenciden başarı beklenemez. Bu, her öğretim seviyesi için geçerlidir. Okuma, dinleme, konuşma ve yazmanın aralarında sıkı sıkı bir bağlantı vardır. Hayatımız boyunca onlarla iç içe yaşarsınız. Okulda, işlenilen dersi dikkatle dinleyen, anlayan ve düşüncelerini güzel bir dille anlatmayı başaran her öğrenci emin adımlarla başarıya doğru gidiyor demektir.

Bu parçaya göre başarılı olmak aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Çok kitap okumaya
- B) Dinlediğini ve okuduğunu anlamaya ve anlatılabilmeye
- C) Dinlediğini ve okuduğunu zihninde tutabilmeye
- D) Okuma, dinleme, konuşma ve tatmanın bağlantısını kurabilmeye
- E) Okuldaki derslere önem vermeye

5. Bir gün bir kalem erbabıyla karşılaştım. Adam bir nedenden bana teşekkür edecek, bunu açıkça söyleyemiyor. Kitaplara has o dil, adamcağızı o kadar zehirlemiş, o kadar içine işlemiş ki "Teşekkür ederim." diyeceği yerde "Sonsuz teşekkürlerimi arz etmekle şeref duyduğumu bildirmekten doğan memnuniyetimi beyan etmekle onur duyuyorum." deyiverdi.

Bu parçanın yazarının, sözünü ettiği kişide eksik gördüğü nitelik aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Açıklık
- B) Yoğunluk
- C) Özgünlük
- D) Süslülük
- E) Derinlik

6. Barcelona'daki Picasso müzesinde, sanatçının kübist çalışmalarına başlamadan önce yaptığı bazı "klasik" resim çalışmaları yer alıyor. Çok aydınlatıcı olan bu "klasik" eserleri görünce "İyi ki Picasso kübizmin öncülerinden biri olmuş." demekten kendinizi alamıyorsunuz.

Bu parçadan Picasso ile ilgili aşağıdakilerin hangisine varılabilir?

- A) Kübist tarzdan önceki resimlerinde başarısız olduğuna
- B) Kendinden sonrakilerce örnek alındığına
- C) Klasik resim tarzından hoşlanmadığına
- D) Ressamlığa genç yaşta başladığına
- E) Sanatın değişik dallarında eser verdiğine

7. Hani o, senelerden beri ardı arkası kesilmeyen bir şair kalabalığı vardır. Kimimiz onları gerçekten şair zanneder, kimimiz de, illallah yeter artık, diye bağıırırız. Çoğu, pembe akşamlardan, mavi hül-yalardan, elemli ruhun keman sesini andıran çıkırıklarından söz eder. Şairane olmak isterler anlayacağınız. Bu şiirde bu çeşit sözlere pek rastlamadım. Belki de bu yüzden bu şiirler çok hoşuma gitti.

Bu parçaya göre şairin sözünü ettiği şiirlerden hoşlanmasının nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Hüzün yüklü olmaması
- B) Özgün bir konusunun bulunması
- C) Şairanelikten uzak olması
- D) Toplumsal içerikli olması
- E) Az sözle çok şey anlatması

8. Toplumsal konulu yazı yazarlar da, sadece güzel buldukları sözleri sıralayanlar da toplum için yazıyorlar sayılır. Kamunun sevinçlerini, acılarını mı anlatıyorsunuz? Toplum için yazıyorsunuz; çünkü toplum öyle yazılar ister. Gül ve bülbül üzerine şiirler mi yazıyorsunuz? Yine toplum için yazıyorsunuz; çünkü bir toplumda öyle şeyleri seven, şairden, hikayeciden onları bekleyenler de vardır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) İster sosyal içerikli olsun, isterse bireysel duyguları aktarsın her sanatçı toplum için yazar.
- B) Toplumsal konulu yazı yazarlar, bireysel konuları işleyenlerden daha çok beğenilir.
- C) Gül ve bülbül üzerine şiir yazan bir şair kendini toplumdan soyutlamış demektir.
- D) Toplum için yazmadığını ileri süren sanatçının yazdıklarının kimseye bir yararı yoktur.
- E) Toplum, yazının güzelliğine değil kendisine sağladığı yarara bakar.

9. Bir zamanlar sanatçının kendisini tek bir sanat türüne vermesi üstünlük olarak görülürdü. Değil ressamla şair, öykücüyle romancı bile kolay kolay bir araya gelemezlerdi. Bir genç yazar, hem eleştirmen hem de oyun yazarı olmaya heves etse, bilenler karşısına dikilir: "Kendini böyle dağıtırsan hiçbirinde derinleşemezsin, harcanır gidersin." diyerek birinden birini seçip bütün gücüyle ona sarılmasını öğütlerlerdi. Bunun ne kadar yanlış olduğunu sanat anlayışındaki değişimler çoktan kanıtladı.

Bu parçada yazarın yanlış olarak nitelediği durum aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Bir sanatçının tek bir sanat türüyle ilgilenmesi gerektiği düşüncesi
- B) Bir ressamla bir şairin sanat düşüncelerinin aynı olması
- C) Bir sanatçının, türleri birbirine karıştırarak ürün vermeye kalkışması
- D) Bir sanatçının başka bir sanatçıyı yönlendirmeye çalışması
- E) Kendini usta gören sanatçıların yeni sanatçıları yersiz biçimde eleştirmesi

10. Çocukluğumdan beri İstanbul'un ayrı bir yeri vardır kalbimde. O, benim için en güzel şeylerle bir aradadır. Paris, Londra, Viyana, Roma gibi birçok şehir gördüm. Bunlar da çok güzel şehirlerdi; ama bu gezilerden sonra daha bir bağlandım İstanbul'a. Ona bağlanmamda bir kültür mozayiki olmasının etkisi büyüktür. Romalılar, Bizanslılar ve Osmanlılardan kalma yüzlerce tarihi eser süslüyor İstanbul'un sokaklarını.

Bu parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Hayatının büyük bir kısmını İstanbul'da geçirdiği
- B) Bir süre yurt dışında yaşadığı
- C) Tarihi eserleri görmeyi çok istediği
- D) İstanbul'a büyük bir tutkuyla bağlandığı
- E) Batılı ülkelerin şehirlerindeki birçok güzelliği İstanbul'un barındırdığına inandığı

11. Bir tarz, daha önce denendi diye sanatsal olmakla suçlanmamalı. Daha önce deneyen kimdi? Denerken her şeyi kapsadı mı? Bu, aynı konuda deneylerin bitmesi gerektiği anlamına mı gelmeli? 1940'larda kimyasal element sayısı 92 iken "Her şey denendi, bulundu; bundan sonra başka element yok." diyen bilim adamlarına inanmalı mıydı, element sayısı yüzü geçtikten sonra bu insanlara ne denmeliydi? Bu tür tavırlar kime ne fayda getirmiş ki şimdiye kadar?

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Sanat duyguya, bilim düşünceye dayalı olsa da ikisi de aynı yöntemi kullanabilir.
- B) Gerçek sanatçı denenmemişi deneyen ve kendine özgü bir tarz oluşturabilen kişidir.
- C) Bilimsel yöntemlerle sanatsal yöntemlerin hiçbir ortak yönü yoktur.
- D) Daha önce denenmiş tarzlarda yeni denemeler yapılarak da sanatsal şeyler üretilebilir.
- E) Sanat yapıtını farklı kılan, kullanılan malzemeler değil, o malzemeleri kullanış tarzıdır.

12. Sanat adamında bütünlük ararım. Düşünceleri, inançlarıyla sanat görüşü birbirine karşıt olan sanatçının iyi sanatçı olabileceğini aklım almaz. İyi sanatçının düşünceleri, inançları, sanat görüşü birbirine sıkı sıkıya bağlıdır, iç içe örülüdür. Birinin değişmesi, öbürlerinin de değişmesi demektir. Yani birinin öbürü için feda edilmesi düşünülemez. Böyle bir şey ancak kötü sanatçılarda olur.

Bu parçaya göre iyi sanatçının en önemli niteliği aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Düşünce ve inanç dünyasıyla sanat görüşünün bir bütünlük içinde olması
- B) Düşüncelerini en etkili biçimde anlatmanın yollarını iyi bilmesi
- C) Tutarlı bir sanat görüşüne ve düşünce dünyasına sahip olması
- D) Birbirine karşıt yönlerini uyumlu bir biçimde eserine yansıtabilmesi
- E) Dış etkilerle değişmeyecek, sağlam bir sanat görüşünün olması

13. Boya yapılacak toprak, taşsız ve kumsuz olmalı. Kaya gibi görünmeli, ancak vurunca ufalanmalı ve insanın elini boyamalıdır. Böyle toprak mermer bir yüzey üzerinde, el taşı yardımıyla 8 çizir gibi bir hareketle ezilir. Böylece toprak boya haline gelir. Boyanın iyice ezildiği, ancak teknede denendiğinde anlaşılır. Kumlanmadan açılan ve kâğıda yapışabilen boya ezilmiş demektir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine açıklık getirilmiştir?

- A) Eskiden boya yapmanın ne kadar zor olduğuna
- B) Toprağın nerelerde kullanılabileceğine
- C) Topraktan nasıl boya yapılabileceğine
- D) Doğal boyanın, sentetik boyadan nasıl ayrılabilmesine
- E) Boya yapacak kişide ne gibi özellikler bulunması gerektiğine